

вони не втрачають декоративності, регулярно цвітуть і плодоносять.

Таким чином питання перенесення та впровадження у місцеву флору деревних інтродуцентів залежить від багатьох факторів, серед яких важлива роль належить біоекологічним та морфоструктурним.

Список літератури:

1. Абдулоєва О.С., Карпенко Н.І.: Обґрунтування критеріїв інвазійного потенціалу чужинних видів рослин в Україні. *Чорноморськ. Бот. ж.*, т.8, №3, 2012. С. 252- 256.
2. Барна М. Закладання та диференціація примордіїв репродуктивних структур. *Онтогенез рослин у природному та трансформованому середовищі. Фізіолого-біохімічні та екологічні аспекти*. Львів: Вид-во "Сполом", 2004. С. 133.
3. Кохно Н.А., Курдюк А.М. Теоретичні основи та досвід інтродукції деревних рослин в Україні. К.: Наук. думка, 1994. 184 с.
4. Кульбіцький В.Л. Оцінка успішності інтродукції катальпи в умовах культури правобережного лісостепу України. *Науковий вісник*. 2006. вип. 16.3, с.21-25.
5. Тарасюк О.І. Структурні особливості закладання генеративних органів у видів роду *Populus L.* *Актуальні проблеми ботаніки та екології*.: Сімферополь : Вид. дім "АРИАЛ", 2010. С. 419-420.

УДК 581.4:582.091

**ІНВАЗІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЗАНЕСЕНИХ ВИДІВ ФЛОРИ
УКРАЇНИ**

Герц Н. В., Герц А.І., Кульчицька С.В., Бецька М.П.

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

E-mail: herts_nv@chem-bio.com.ua
barna@chem-bio.com.ua

На сьогодні поняття «інтродукція» передбачає здійснення людиною цілеспрямованих, активних заходів, що призводять до

перенесення та впровадження у культуру нових видів, родів, сортів чи форм рослин. Інтродукування видів флори сприяє збагаченню фіторізноманіття, проте паралельно це призводить до трансформації середовища та втрати аборигенних видів.

Успішність процесу інтродукції обумовлена інвазійним потенціалом рослин у нових умовах зростання: особливості цвітіння, плодоношення, формування нових інтродукційних популяцій певного виду та їх пристосуванням до антропогенного тиску певного ступеню. Інтродукція протягом багатьох років накопичувала експериментальні дані про інтродуковані види, створюючи своєрідну інформаційну базу, яка слугує основою для проведення наступних прикладних досліджень. Для кожного виду притаманний свій комплекс специфічних біоекологічних ознак та чинників, який уможливорює процеси впровадження занесених видів у нові місцезростання. Згідно даних власних досліджень та аналізу літературних джерел [1], можемо навести перелік так званих корисних ознак, які підвищують інвазійний потенціал чужинних рослин в умовах України:

1. Висока морфопластичність та здатність до швидких ростових процесів.

2. Пластичність у розмноженні, яка проявляється у:

- високий відсоток схожості насіння,
- тривала життєздатність насіння.
- здатність до самосіву
- можливість гібридизації з природними видами та появи високопродуктивних гібридів
- здатність до швидкого та ефективного вегетативного розмноження

3. Здатність пристосовуватися до широкого спектру екологічних умов і зберігати на належному рівні життєздатність.

4. Здатність утворювати високопродуктивні, щільні популяції.

5. Здатність впливу на інші види у фітоценозах шляхом алелопатичної активності; б) механічне перешкоджання розмноженню інших видів,

Згідно теорії інтродукції та акліматизації В.М. Сукачова, знаючи біоекологічні особливості видів можливо передбачити результати інтродукції та успішність акліматизації. До таких

особливостей окрім вищеперерахованих можна віднести морозостійкість, посухостійкість, регенеративну здатність, характер та цикл розвитку. А на думку М.А. Кохно і О.М. Курдюк [2, 3], головною ознакою успішності інтродукції рослин треба вважати збереження здатності розмножуватися взагалі, тобто будь-якими способами. На нашу думку, поряд із наведеними ознаками велику роль відіграють природно-кліматичні умови зростання.

Таким чином, питання інвазійного потенціалу, успішності впровадження чужорідних видів рослин має загальнобіологічний характер і набуває все більшої актуальності.

Список літератури:

1. Абдулоєва О.С., Карпенко Н.І.: Обґрунтування критеріїв інвазійного потенціалу чужинних видів рослин в Україні. *Чорноморськ. Бот. ж.*, т.8, №3, 2012. С. 252- 256.
2. Кохно Н.А., Курдюк А.М. Теоретичні основи та досвід інтродукції деревних рослин в Україні. К.: Наук. думка, 1994. 184 с.
3. Кульбіцький В.Л. Оцінка успішності інтродукції катальпи в умовах культури правобережного лісостепу України. *Науковий вісник*. 2006. вип. 16.3, с.21-25.

УДК 581.1

**РОСТОВІ ПРОЦЕСИ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З
ПРОДУКТИВНІСТЮ ПШЕНИЦІ ЗА УМОВ ПОСУХИ**

Жук О.І., Стасик О.О.

Інститут фізіології рослин і генетики НАН України
e-mail:zhukollga@gmail.com

Пшеницю відносять до головних продовольчих культур в Україні і світі, більшість посівів якої розташовані у зонах ризикованого землеробства. Посуха належить до головних чинників, які впливають на реалізацію потенційної продуктивності пшениці. Періодичні та тривалі посухи останніх років зменшують збір врожаю пшениці у регіонах її культивування. Одним з найбільш чутливих до дефіциту води